

Cynyddu dewisiadau, lleihau cwestiynau

Pan fydd plant yn cael trafferth siarad, gallan nhw deimlo'n bryderus ac yn betrusgar ynglŷn â chael eu gofyn cwestiynau, a all wedyn achosi gwrthwynebiad i gyfathrebu.

Mae cwestiynau fel; 'beth yw hwnna?' 'pa liw ydy e?' neu 'ble rydyn ni'n mynd?' yn cynyddu'r pwysau y mae plant yn ei deimlo yn y sefyllfaoedd hyn gan eu harwain i fynd yn flin ac yn rhwystredig. Y ffordd orau o gael ymateb yw dweud y gair eich hun, ac efallai pan fydd eich plentyn yn barod, bydd yn ei ddweud ar ei ben ei hunain.

Beth ddylwn i ei wneud?

- **Cynigiwch ddewis** – drwy wneud hynny, rydych chi'n rhoi'r pŵer i'r plentyn benderfynu heb fod angen geiriau. Gall bwyntio, estyn neu wneud sain, ac yna efallai dweud y gair pan fydd yn barod. E.e. wyt ti eisiau llaeth neu ddŵr?
- **Lleihewch nifer y cwestiynau** a gwnewch fwy o sylwadau – Drwy roi'r geiriau iddo, bydd ei hyder yn tyfu a bydd yn dechrau teimlo'n gyfforddus yn cychwyn sgwrs. E.e. 'llaeth. Dyma dy llaeth'.
- **Cynyddwch yr amser aros** – darparwch ddigon o amser/lle yn y sgwrs i'ch plentyn ymateb. Weithiau gall plant angen hyd at **10 eiliad i brosesu** rhywbeth sy'n cael ei ddweud

★ Awgrym Ardderchog...

Os ydych chi i eisiau dweud rhywbeth wrthyddych chi neu ofyn cwestiwn, efallai y byddai i'n teimlo dan bwysau ac yn rhwystredig gan nad oes gen i'r geiriau.

Am syniadau pellach edrychwch ar y fideos

www.llyw.cymru/siarad-

Sut?

Trwy gynnig dewisiadau

'Sudd neu laeth?'

Trwy leihau nifer y cwestiynau –
gwnewch sylw yn lle hynny

'Llaeth! Gadewch i ni yfed llaeth!'

Eu roi ar waith

- **Dewisiadau** – Dechreuwch drwy ddal y 2 wrthyddych sydd ar gael i fyny fel bod gan y plentyn gliw gweledol.
Afal neu oren? Esgidiau neu wellies?
Goch neu wyrdd? (Sicrhewch eich bod chi'n labelu pob gwrthyddych).
Derbyniwch unrhyw ymgais i wneud dewis (e.e. pwyntio/edrych), hyd yn oed os nad ydyn yw'n dweud y gair y tro hwn.
- **Mwynhewch** beth mae'n ceisio'i ddweud – mae dangos mwynhad yn gwobrwyo ei gyfathrebu, ac yn gwneud i'ch plentyn fod eisiau ei wneud yn fwy!
- Cyn defnyddio **'beth?', 'ble?' a 'pwy?'** stopiwch a meddwl... Oes gan fy mhleintyn y geiriau i ateb hyn? Fydd yn ei helpu i ymuno yn y sgwrs? **Ydw i jyst yn ei brofi?** Enwch y